

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NĖŠČIŪJŲ IR NESENAI PAGIMDŽIUSIŲ MOTERŲ BURNOS SVEIKATOS ĮGŪDŽIŲ UGDYMU TAikomŲ INTERVENCIJŲ VEIKSMINGUMO VERTINIMAS

Vadovas: R. Janonienė

Atsakingi vykdytojai: M. Velutytė, G. Guntarskis.

Vertinimo laikotarpis: 2018 m. gegužės mėn. – 2018 m. gruodžio mėn.

Pagrindimas. Burnos sveikata yra vienas iš sudedamųjų ir kritiškai svarbių bendros sveikatos būklės komponentų [1, 2]. Mokslinių tyrimų duomenimis, vyrauja ryšys tarp burnos sveikatos būklės ir tokių ligų kaip Alzheimerio sindromas, širdies ir kraujagyslių sistemos sutrikimai, kvėpavimo sistemos sutrikimai bei diabetas [3-9]. Burnos sveikata yra viena aktualiausių visuomenės sveikatos sričių, kurios reikšmė nėštumo metu dar labiau padidėja. Burnos sveikatos problemos nėštumo laikotarpiu taip pat siejamos su daugeliu nemalonių prenatalinių pasekmių, įskaitant priešlaikinį gimdymą bei mažą naujagimio gimimo svorį. Burnos higienos laikymasis gali užkirsti kelią tokioms pasekmėms [10].

Vertinimo tikslas – apibendrinti mokslinius tyrimus apie nėščiąjų ir neseniai pagimdžiusių moterų burnos sveikatos įgūdžių ugdymui taikomų intervencijų veiksmingumą.

Medžiaga ir metodai. Atlikta mokslinių publikacijų paieška duomenų bazėse MEDLINE (per PubMed), Cochrane Library, Springer Link, BMJ Journals, EBSCO Publishing, Taylor&Francis, Wiley Online Library, Sage Journals Online bei Emerald. Į apžvalgą įtraukti 2008 – 2018 metais anglų kalba publikuoti tyrimai.

Rezultatai. Iš viso buvo rasti 1767 moksliniai straipsniai. Publikacijų įtraukimo kriterijus atitiko 8 mokslinės publikacijos: 3 atsitiktinių imčių kontroliuojami tyrimai; 4 longitudinaliniai prieš-po tyrimai ir 1 ekonominio efektyvumo tyrimas. Įtrauktose į apžvalgą studijose buvo vertinamos skirtingos intervencijos: motyvacinio interviu principu teikiamos konsultacijos besilaukiančioms; burnos skalavimo skysčių naudojimas; įvairios šviečiamojo pobūdžio burnos sveikatos programos; odontologų vizitai į pacientų namus ar konsultacijos telefonu. Visuose tyrimuose nustatytas teigiamas intervencijų poveikis moterų elgsenos pokyčiams ir vaikų burnos sveikatai.

Išvada. Motyvacinio interviu pagrindu teikiamos individualios konsultacijos besilaukiančioms ar neseniai pagimdžiusioms moterims, papildytos šviečiamojo pobūdžio intervencijomis turi pranašumą prieš standartinę sveikatos priežiūrą keičiant moterų elgseną ir gerinant moterų ir vaikų burnos sveikatą. Tačiau, atsižvelgiant į tyrimų metodologiją, gauti rezultatai nėra patikimi. Analizuotų intervencijų ekonominiam efektyvumui pagrįsti trūksta geros kokybės mokslinių tyrimų.